

Participatietop draait uit op een mythische straf

De participatietop dreigt vooral te gaan over mensen die niet werken. Volgens Ed Nijpels valt juist de meeste winst te halen bij mensen dat wél doen: ouderen. Zorg dat zij aan de slag blijven.

Ergens vóór de zomer gaan de regering en de sociale partners met elkaar aan de slag op de langverwachte participatietop. Inzet is het omhoog brengen van de arbeidsparticipatie in ons land. Een datum is er nog niet, maar dat komt wel goed. Een agenda is er evenmin (Economie, 20 april). Maar of het daarmee goed komt?

Al ver voordat de top definitief is ingepland, worden de eerste standpunten uitgewisseld. Met de nodige felheid. Werkgevers willen per se over het ontslagrecht praten. De vakbonden niet. Die hebben zeven punten benoemd waar ze het wél over willen hebben. De regering houdt zich even stil, bang om de agenda te veel te beïnvloeden. Maar als voorzitter van de Regiegroep GrijsWerk vind ik dat die zelf opgelegde radiostilte doorbroken moet worden. Want ik mis een agendapunt dat niet gemist mag worden: de participatie van Nederlanders die nú nog werken.

De cijfers zijn veelzeggend: 60 procent van de mensen tussen 55 en 65 jaar werkt niet; tussen de 60 en 65 jaar is dat zelfs 80 procent. Het aantal 60- tot 65-jarigen groeit bovendien sterk de komende jaren, terwijl tegelijkertijd de totale beroepsbevolking krimpt. In de praktijk ligt de gemiddelde pensioenleeftijd op 61,7 jaar en niet op de afgesproken 65. Oudere werknemers haken massaal af, nog voordat ze eigenlijk aan hun pensioen zouden moeten denken. Nogal wies dat de arbeidsparticipatie van ons oudere arbeidspotentieel zo laag is.

De arbeidsparticipatie verhogen is nodig. Het is essentieel om onze maatschappij in de toekomst op een gezonde manier draaiende te houden. Uitstekend dus dat de regering en de sociale partners gaan praten over het verhogen van die arbeidsparticipatie. Maar het is verkeerd om daarbij alléén te focussen op de mensen die al buiten het arbeidsproces staan. Kijk je naar de agendapunten die voor de top geclaimd worden, dan lijkt dit toch precies te gaan gebeuren. Gespreksstof genoeg over maatregelen om mensen weer naar het arbeidsproces toe te trekken. Maar niemand lijkt het te willen hebben over de maatregelen die nodig zijn om de Nederlanders die al aan het werk zijn, gezond en vitaal tot hun 65ste aan de slag te houden. Dat is een joekel van een gemiste kans!

De meeste arbeidsparticipatiewinst kun je halen bij de mensen die nu nog werken. Daar kun je met concrete, effectieve maatregelen klinkende resultaten behalen. Dan heb ik het over maatregelen als recht op scholing, het stimuleren van leeftijdsbewuste cao's, sancties stellen op leeftijdsdiscriminatie en dergelijke. Daarmee kun je voorkomen dat de mensen die je met veel moeite aan de voorkant binnengehaald hebt, aan de achterkant weer kwijt raakt.

De Danaïden, dochters van de mythische koning Danaos, kregen in de onderwereld de straf om een bodemloos vat te vullen. Ik moet daar in dit verband aan denken. Straks zitten we met een vat vol ideeën om mensen aan het werk te krijgen, maar missen we een bodem. Laten wij geen straf over ons afroepen. Sociale partners en de regering moeten het op de top vooral ook gaan hebben over maatregelen om werkende Nederlanders aan de slag te houden. Gemotiveerd, lichamelijk gezond en toegerust met de benodigde kennis en vaardigheden. Dát is de bodem die we nodig hebben! Als de gesprekspartners daarvoor nog ideeën kunnen gebruiken, laat ik ze die graag zien. Er zijn er genoeg. Laat ze om te beginnen eens kijken op onze site: www.senior-power.nl.

Ed Nijpels is voorzitter van de Regiegroep GrijsWerk.

